

DIRECTOR:
Dr. AUGUSTIN POPA

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BLAJ — JUD. TÂRNAVA MICĂ

INSERATE:
Un șir garmond: 6 Lei. La
publicări repetate după
invoială

Unitatea

REDACTOR:
Prof. DUMITRU NEDA

ABONAMENTUL
Pe un an . . . 200 Lei
Pe 6 luni . . . 100 Lei
Pentru străinătate 400 Lei

Foale bisericescă-politică — Apare în fiecare Sâmbătă

Dilectissima Nobis

(+) Spania atâtor luminare ale bisericii Domnului trece prin cumplite ceasuri de satanică învălurare. Puteri vrășmașe lui Hristos și stăpânirii lui în suflete, odată apucate la cârmă, au pus mereu în mișcare toate energiile de câte au dispus și dispun, numai să distrugă, cât mai din temelii, și cât mai cu degrabă, împărăția lui Dumnezeu pe pământ, concretizată în biserică, în slujitorii, în instituțiile și în rândurile ei. Aprins-au biserici, devastat-au mândrituri, maltrat-au călugărițe, răpit-au bunurile miilor de fii ai Sf. Ignățiu, surghinuiți samavolnicește, jignit-au în fel și formă conștiința creștină per omisiones et comissiones, toate acestea însă nu le-au fost de ajuns. De aceea s'au făcut să pună vârf fărădelegii. Și crima s'a săvârșit: s'a adus monstruoasa lege a „Cultelor și Congregațiilor“, trecută de curând prin Cortesuri.

Față cu această infernală năpustire asupra bisericii și asupra conștiințelor, Sf. Părinte, la 3 Iunie c., a ridicat cuvânt de protestare. Indureratele-i rânduri de scrisoare enciclică se încep cu elogierea meritorilor pentru credință și cultură ale națiunii spaniole, carea, din acest motiv, l-a fost din cale afară dragă — Dilectissima Nobis — în toată vremea. După ce face apoi atenți pe agenții și exponenții hrubelor oculte că „nu prin vătămarea și rănirea sufletelor popoarelor se ajunge la acea armonie a spiritelor care-i absolut necesară oricărei națiuni pentru ca să prospere“, intră în miezul chestiunii. Ceeace se desprinde din enciclica Sf. Părinte ne aduce aminte de cinismul și brutalitatea legiuirilor sovietice și mexicane cari, mai mult decât probabil, le-au slujit drept îndreptar și legiuitorilor din peninsula iberică. Fără să fiind seamă de lecțiile istoriei, au declarat statul lipsit de orice religie oficială, și deci, biserica separată de stat. Mai bine zis: biserică liberă în stat liber. Ceeace, nu-i vorba, în teorie sună frumos. Tradus în practică neo-republicană însă înseamnă: biserică liberă să se sinucidă, într'un stat căruia sobode-i sunt toate căile și îngăduite toate mijloacele să-i facă acest „serviciu“ la caz că ea, de sine, n'ar fi aplicată spre așa ceva.

Toate dispozițiile legii din chestie evidențiază de netăgăduit acest gând al puternicilor zilei. Așa: s'a sistat orice ajutorare bănească, sau de altfel, a clerului, deși la aceasta statul este obligat nu pe titlu de ceva gratuitate, ci în temeiul de pact concordatar, în schimbul averilor bisericesti sechestrare. Într'o țară unde toate enormitățile pot fi debitate în dragă voie în scris și cu graiul, singură biserica trebuie să poarte căluș în gură și să umble cu mâinile în cătuși și cu picioarele în butuci. Cinstita cârmuire a ferecat în obezi de paragrafi restricționali până și procedurile sacre, prevederea muribunzilor cu sfintele taine, și chiar și prohodul. Dreptul de proprietate e prevăzut pentru toată lumea. Biserica singură face excepție și aici: edificiile eclesiastice, palatele episcopale, casele canonicilor, seminarile, mândriturile și ce biet pământ vor fi având, e proprietatea statului. Mai mult: chiar și bunurile mișcătoare, exclusiv în serviciul cultului, ca icoane, vase sfinte, odăjdii și altele de acest fel, sunt catalogate și trecute ca avere publică. Ba nici lăcașurile sfinte, câte au rămas neincendiate, n'au mai fost lăsate bisericii. În schimb s'au pus dări pentru folosința lor; au fost scoși toți călugării și călugărițele din învățământ, și s'a redus la zero instrucția religioasă în școală; în atâtea clădiri răpitate din mâinile celor ce le ridicaseră cu grele jertfe, pentru ca să fie totatătea vetre de lumină

Răutate cu mântăluță

Dragoste deochiată — Cui nu-i place celibatul? — Mărgăritar de mare preț
de P. STRĂJERU

Biserica Romei ține la celibat ca la ochii din cap. De câte ori s'au făcut încercări de relaxare a disciplinei acestela, răspunsul celor în drept a fost totdeauna același: Non possumus. Lucrul acesta îl știe toată lumea. Îl știe chiar și cutare diacon siblian. Care, — minunea minunilor! — se topește de mila preoților papistași ce poartă nelegiuitul jug sâlnic și, prin firea sa, la păcate ducător, al celibatului. Bun de inimă însă, cum l'a făcut pravoslavia pe Cucernicia Sa, nu dă la iveală nimic din prăpăstiiile fărădelegilor celor vârfiți cu capul în acest jug perhorescat de cuviosul Părinte Pafnutie în săborul dela Nicea. „Iubirea frățescă mă împiedecă să dau la o parte vălul care acopere viața morală a clerului celibatar“. Așa asigură, pe cine vrea să-l creadă, Cucernicul. — Ce noroc pe capul celbilor, împovărați de urite păcate, această „frățescă iubire“ a diaconului ce știe să tacă și, asemenea lui Constantin cel mare și întocmai cu apostolii, înțelege să acopere cu mantaua bunătății sale turpitudinea morală nu a vreunui biet singuratic ticăloșit, ci a unei tagme întregi, de peste trei sute de mii!

Halai de ea „iubire“, care miroasă dela șapte poște a bârfeală deghizată. O găsim la Häeckel, care se îndușoază de sfârșitul năpraznic al celor mai bine de zece milioane (!) de jertfe, cât ar fi înghițit Molochul celibatului în veacul XI. Ne întâlnim cu ea la Bebel, faimosul socialist și protagonist al dragostei libere, care nici în mormânt nu-și va fi aflând odihnă oaselor, până ce nu i-se va împlini visul de toate zilele vieții sale pământene: să vază și pe slujitorii altarelor catolice, ca pe cei protestanți, oameni întregi; adecă, după gândul lui: însurați. Tot pentru această concepție pledează, direct și indirect, toate romanele de scandal ce au ceva atingere cu viața preotească. (De ex. ale lui Zola ș. a.)

Drept s'o spunem: atari pledoarii nu ne impresionează. Știm de ce le arde anticelibat-

creștină, respectiv le căpătaseră în grijă cu aceeași menire, dela ctitori cucernici. — Toate acestea d. Traian Vlad dela „Adevărul“ le prezintă „ca un mic sacrificiu“, pe care catolicismul spaniol, și vezi bine, cu atât mai vărtos Papa, ar fi fost bine să-l fie primit în tăcere...

Vitiorul? E în mâinile Domnului. Calea izbăvirii? Cea indicată de Mântuitorul, pe care le-a legat-o de suflet și Sf. Părinte, deunăzi, celor trei mii de pelerini spanioli, și prin aceștia și conaționalilor și coreligionarilor lor: Rugăciunea, privegherea și acțiunea fără preget. — Asta s'a spus pentru Spanioli, dar ne sună și nouă. Dat fiind că paza bundă trece primejdia rea, iar diavolul și ciracii lui nu știu ce-i somnul și doara.

tarilor conștii de ce vorbesc, și în clar cu ce răvnesc. De aceea nici nu prea pierdem vorba în discute cu ei. În chestia aceasta facem doar atâta, cel puțin deocamdată, că aducem aminte calomniatorilor preoților neînsurați advertisementul cuminte și loial al mireanului protestant de mare renume, Foerster: „Ar fi vremea să se încete odată cu multa pălăvrageală despre aberațiile celibatului. Protestanții nepreocupați au trebuit să conceedă în toată vremea că preoțimea catolică, în mare și în general, duce viață celibatară cinstită. Ce puține sunt scandalele, dacă se gândește omul la numărul preoților, și la împrejurarea că viața lor e urmărită cu ochi de Argus! Dimpotrivă, s'a constatat pe bun drept că rătăcirile morale ale căsătoriiților sunt cu mult mai numeroase ca la numărul corăspunzător de preoți catolici. Ceeace nu-i o simplă întâmplare, dacă luăm în socotință că preotului catolic demnitătea sa îi împrumută un scut special; că-i ferit de multe ispite, în cari omul de rând se poticnește, și că deprinderile bisericii sale, îndeosebi raporturile-i intime cu Euharistia, sunt în stare să-i procure mare mângălere lăuntrică și tărie“. — Și încă o mărturie: a șefului socialdemocrat belgian Vandervelde. „Cunosc mulți preoți, (se înțelege de sine că-i vorba de preoți catolici), spune dânsul. Ori cât de mari ar fi însă deosebiriile noastre de convingeri, aceasta nu mă va împiedeca să am toată stima față de valoarea lor morală și intelectuală. Cătu-i pentru cei pe cari nu-i cunosc: n'am nici un singur temei să iau de bani buni afirmația că între aceștia n'ar fi tot atât de mulți bărbați onorabili, ca între medici și avocați. Dimpotrivă, sum foarte aplicat să admit că, felul de viață la care s'au legăuit, îndrituește presupunerea în favorul preoților. Preoții ne sunt dușmani teribili; sigur mai teribili ca vânătorii de plăceri și profitul din rândurile burgheziei, cari nu văd în religie altceva decât un mijloc de dominație. Idealul preoților este tocmai opusul idealului nostru. Activitatea lor socială e în directă opoziție cu socialdemocrația. I-am atacat totdeauna, și nu vom înceta să-i atacăm; n'avem însă un singur motiv să jignim preoții, ori să-i insultăm“.

Adevărat. Așa grăiește o căpetenie socialdemocrată. Limbagiul acesta însă nu i-se potrivește unui diacon siblian, care, chipurile, razimă, între altele, pe vlădicul sfânt Pafnutie, cel care s'ar fi oțărît rău, dar cu bun rezultat, la 325, împotriva acestui jug greu, pe care neputându-l purta toți, mai mult strică decât drege în sânul bisericii. (Ca și când biserica și-ar fi recrutat cândva, și și-ar recruta și azi, slujitorii cu arcanul!). Nu precizează însă Cucernicul un „bagatel“ istoric: povestea

cu cătrâneala sfântului Ierarh din Thebaida Egiptului e notată pentru primadată hăt la 115 ani după săborul cu pricina, de avocatul Sokrates, novașian de credință, care o înfundă între două istorioare auzite din gura preotului, tot novașian, firește, Auxanon.

Și, lucru ciudat, afară de dânsul nimeni dintre bunii cunoscători ai acelor vremuri nu știe de acest incident: nici Rufin (dela care Sokrates împrumută notița despre ochiul scos al lui Pafnutie), nici apologetul căsătoriei preoților, Theodoret, nici meticolosul Eusehiu, afară de Sozomen, care-și scoate informația din... Sokrates. Ce însămnătate au însă niște fleacuri ca acestea pentru un diacon pravoslavnic, voinicos nevoie mare? Mai ales când e vorba să administreze, cu mânuși de circumstanță, și sub aparențe cucernice, un ghiont (după a sa socoteală) strașnic, hapsănilor de papistași și papistășii.

Mulțumim pentru grațiozitate. Și rămânem pe lângă convingerea lui Benedict XV: celibatul e un mărgăritar al bisericii lui Hristos. Dușmanii îi știu prețul și e de înțeles să nu le placă știindu-l acolo unde este. *Tschakert* nu face secret din teama sa: „Luafți bisericilor romane celibatul forțat (!) și s'a sfârșit cu eghemonia ei universală”. Vezi, asta-i: preotimea celibatară e o forță uriașă. Hinc illae incriminationes. Și de aceea orice om cu scaun la cap va prinde numai decât substratul și înțelesul propunerii mieroase, din 24 April 1932, la Zombor, a francmasonului jugoslav *Damian I. Brancovici*, ca statul să intervină „în interesul preoților catolici” (ba bine că nu!) și „să le impună căsătoria civilă”, de cumva persistă în încăpăținarea lor celibatară. — Sapienți sat. Iar diaconul sibilan liber este să împrăște, pe coloanele „Telegrafului”, cu și fără mântăluță, rânduiala criminală a celibatului din biserica apusului „lătin”, nepriceput și păcătos.

Praznicul credinței dela Șimleul Silvaniei. Motive neatârnatore de noi ne-au făcut cu neputință participarea la *Congresul diecezan* al Agrului orădan, ținut Dumineca trecută în Șimleul Silvaniei. Aflăm însă, totuși,

din „*Patria*” că totul s'a desfășurat în cadre impozante.

În presara deschiderii congresului, prezidat de *I. P. S. Frențu*, s'a oficiat o preafrumoasă vecernie, după care a urmat ședința comitetului de pregătire. Punctul de Duminecă, culminant al festivităților acestora au fost: liturghia pontificală cu ședința congresistă propriu zisă, care s'a ținut după sf. slujbă în sala Școlii Normale de Fete. Cuvântul de deschidere l-a rostit d. *Dr. Valer Pop*, președintele Agrului, în fața unui public extrem de numeros, din săteni, orășeni și intelectuali de toate categoriile și pozițiile sociale. Remarcăm pe dd. Iuliu Maniu, George Pop, A. Aciu, P. Cupcea și mulțime de preoți și învățători. Vorbesc cald și convingător și dd. *Dr. E. Lobotțu* și *Dr. I. Ossian*, ca să se cetească apoi, spre obștească edificare, diferite rapoarte, și să se facă felurite și importante propuneri.

Seara s'a dat un strălucit *festival artistic* la Teatrul Orășenesc. Punctul de specială atracție l-a format alegoria euharistică *Rosamunda*, adaptată pe românește, după *Pesendorfer* și *Mael*, de distinsa scriitoare *Elena dr. Aciu*. Congreganistele dela Școala Normală de Fete din Șimleu, cari au jucat această piesă, s'au achitat, toate, admirabil, de rolurile lor.

Pelerinajul Presei Catolice

La începutul acestei luni (2-6) a. c. a avut loc, la Roma, pelerinajul universal al Presei Catolice.

Au participat peste 400 de publiciști catolici din 22 de țări. Mai bine au fost reprezentate Italia, cu peste o sută de ziariști, și Franța, cu aproape tot atâția. Presa catolică română a fost reprezentată de Păr. *Dr. Ioan Georgescu*, canonic și Păr. *Mărtinaș* preot al eparhiei de Iași, doctorând în teologie.

Sâmbătă, 3 Iunie, s'au întrunit publiciștii în sala de festivități a noii Universități Gregoriana. Presidează d. René Delforge și E. S. Mgr. Calavassy, episcop greco-catolic de Atena, ziarist renumit. Afacerile secretariatului general le conduce abilul secretar general, d. Io-

seph Ageorges. La biroul presidial mai ocupă loc contele Giuseppe Dalla Torre, directorul dela „*Osservatore Romano*”; Mgr. Vannerville; P. Willaert S. I. rectorul univ. „*Gregoriana*”; P. Merklen A. A., directorul dela „*La Croix*” și François Veullot, președintele Asociației ziaristilor francezi.

Dupăce secretarul general, d. Joseph Ageorges, a făcut apelul nominal al feluritelor delegații, contele Dalla Torre a salutat pe cei prezenți, invitându-i pentru viitorul congres internațional la Roma, în 1935, cu ocaziunea aniversării a 75-a a fondării ziarului *Osservatore Romano*. Propunerea a fost primită cu entuziaste semne de simpatie. Președintele Delforge a mulțumit contelui pentru amabila invitațiune.

Au urmat omagiile diferitelor delegații. Pentru a afla mai mult răsunset, cel românesc a fost însoțit de un memoriu intitulat „*L'état actuel du catholicisme en Roumanie*”, compus și distribuit congresiștilor de P. I. Georgescu.

Duminecă, în ziua de Rusali (4 Iunie), congresiștii au avut locuri rezervate în basilica San-Pietro, unde au asistat la liturghia oficiată de S. S. papa Pius XI pentru canonizarea Sfântului Andrei Humbert Fournet, paroh din Maillé, diocesa Poitiers (Franța), fondatorul congregației Filcelor Crucii, numite Surorile Sfântului Andrei. Liturghia pentru canonizarea sfinților e cea mai înălțătoare solemnitate bisericască, având un ceremonial din cele mai simbolice. De astă dată, a asistat și orchestra militară fascistă, care a intonat Rugăciunea, înainte de consacrarea ce s'a săvârșit, ca de obicei, în taină și în cea mai desăvârșită liniște. Parcă cele o sută de mii de suflete, prezente la această solemnitate, s'ar fi prefăcut pentru o clipă în stane de piatră. Asupra vieții și activității binecuvântate a noului Sfânt Fournet, *Unirea* a publicat o schiță succintă, dar sugestivă, în Nr. 23 a. c.

În după amiaza aceleiaș zile, congresiștii au vizitat stațiunea de radio-difuziune și bibliografie, gara și pinacoteca Vaticanului. Toate aceste instituțiuni sunt expresiunile cele mai înalte ale spiritului de organizație catolică. Ele ar merita descripții amănunțite, cum nu

□ □ Foiața „Unirii” □ □

Furtuna din vecini

— Din suterințele catolicilor jugoslavi —
de Marin Barbu-Bănățeanu

Biserica Domnului spune lucrurilor pe nume. Răului îi zice rău, binelui bine. Asta fără căutare la față. Dușmăniile pe cari le va trezi, și viforele pe cari le va deslănțui rostirea răsplicată a adevărului adevărat n'o împiedecă să spună ce are de spus. Mai ales când interese sufletești primejdulite reclamă imperios cuvântul său limpede și neșovăelnic.

Pusă în fața unei situații intolerabile, ierarhia catolică din Jugoslavia a dat celor dela putere să înțeleagă că ea știe să se conformeze principiului apostolic: să cade mai bine a asculta de Dumnezeu decât de oameni, și a osândit, printr'o Scrisoare Pastorală comună, organizația sokolistă jugoslavă. Pasul acesta rezolot al celor 19 arhiepiscopi și episcopi catolici a infuriat peste orice închipuire pe cei vizați. Din 17 Noemvrie 1932 și până azi adunările de protestare, cuvântările injurioase și valul de insulte prin presă la adresa semnatarilor acelei Scrisori Pastorale și a bisericii căreia îi aparțin dânsii, nu mai contesc. *Păstorul Ortodox* (nr. 5, Maiu c.) din Pitești aduce chiar și o „lsbândă” a fierberii

acesteia anticatolice: episcopul Budanovici ar fi fost condamnat la 10 zile închisoare și 4800 dinari amendă, pentru că ar fi „calomniat” cinstita uniune sokolistă prin Scrisoarea menționată, pe care și dânsul a subscris-o.

Că tribunalul din Subotica se va fi pretat să facă jocul francmasoneriei jugoslave, nu ne miră. Sigur e însă și aceea că nici cel osândit, și nici tovarășii săi de idei nu vor înceta să tragă masca de pe fața aceluiaș aliat al cărdășiei fraților cu trei puncte, care este sokolismul jugoslav. Prea e dreaptă și sfântă cauza pe care o apără ierarhia bisericii catolice, și nu-i putere pe lume care să-i facă să bată în retragere din fața celor ce s'au năpusit asupra conștiințelor păstoriiilor lor.

Pentru că, adevărul care-i? Organizația sokolistă cehoslovacă, și imitația sa jugoslavă, sunt formații declarate anticatolice, și peste tot antispiritualiste. Așa a fost inițiatorul acestei mișcări, și așa-i sunt și adepții cari nu se abat dela vederile lui. Faptul e în afară de orice îndoială. *Dr. Miroslav Tyrs* — dânsul e părintele sokolismului, — s'a născut la 1832 și a murit în 1884. A fost un evoluționist materialist din școala lui Schopenhauer, Feuerbach și Darwin. După a lui părere, apartenența la o confesiune religioasă, ca și ori ce cult și ceremonie religioasă, nu sunt decât niște formalisme nedemne și ridicule. Existența sufletului e o problemă de bagatelă importanță. Păcat de vremea pierdută cu studierea ei. Na-

șiunea singură e mai presus de toate preocupările. Ceterum censeo al lui Tyrs: Departe de Roma, „de jugul roman al catolicismului Romei!” Credincioși acestui program, sokolii jugoslavi au și ei drept normativ îndrumarea oficială: „Cel puțin un lucru e absolut limpede: acela, că un sokol nu poate fi credincios roman, sclav al spiritului...”

Scrisoarea Pastorală înșiră o serie de cazuri când ucenicii lui Dr. Tyrs au dat dovadă că l-au prins gândul, și-l pun în practică. În congresul lor dela Krapina (11.9.32) au strigat din toți bojocii, fără să-i fi împiedecat cineva: Jos cu internaționala neagră, jos cu Roma, jos cu Papa! Oratorul principal a mers cu nerușinarea până acolo c'a asemănat pe Mântuitorul Hristos cu Dr. Tyrs, dând, firește, întâietate ăstuia din urmă... La slujbele bisericesti catolice nu li-se permite să ia parte (cel mult dacă paradează vreodată pela vre-una ortodoxă națională). „Procesiunile bisericesti (catolice, vezi bine) trebulesc socotite, — așa sună un principiu al lor — drept ipocrizie și opreslune. Ceea ce-i pentru vrăjmașii noștri procesiunea bisericască, aceea-i pentru noi cortegiul sokolilor cu steaguri și fanfare”. Lucru pe care-l fac (ca la Nova Gradiska, de ex.) defilând cu sgomot asurzitor prin fața bisericii, tocmai când „vrăjmașii” adunați în congres ascultă sf. slujbă...

De sine înțeles că francmasoneria îi apără și ajută din răspuțeri. Marele măestru al

ne îngădne spațiul redus al acestor coloane. Mai ales pinacoteca, organizată după îndrumările Sfântului Părinte Inuși.

Luni s'au vizitat catacombele care — nu numai cele din Roma, ci din cuprinsul întregii Italii — sunt proprietatea Scaunului Apostolic al Romei, precum recunoaște și noul concordat dintre Italia și Vatican. Pentru îngrijirea și explorarea lor științifică, papa a întemeiat nu de mult Institutul Arheologic Pontifical. În concepția papei, aceste cercetări arheologice creștine au același rost pentru frații disidenți (protestanți și chiar ortodocși), pe care îl au misiunile pentru păgâni. Ele vor arăta nu numai credința, dar însăși practica și viața creștină din primele secole ale erei noastre în lumină deplină și indiscutabilă. S'au mai vizitat Coloseul, Forum Romanum, Traian și alte monumente antice.

În aceeași zi, după amiază, congresiștii au făcut pelerinajul convenit pentru dobândirea indulgențelor plenare la următoarele patru basilici: San Pietro, San Giovanni di Laterano, Santa Maria Maggiore și San Paolo fuori mura. Ceata pelerinilor avea, ca de obicei, în frunte un purtător al sfintei cruci și, în dreapta și în stânga, câte un acolit. În basilica a doua, purtătorul sfintei cruci a fost P. I. Georgescu. Impresia produsă de cucernicia pelerinilor a fost din cele mai profunde. Ea a fost remarcată și subliniată după vrednicie de însuși Sfântul Părinte. Marți dimineața a avut loc o scurtă ședință în sala festivă a aceleiași universități, unde s'au făcut câteva scurte comunicări (Spania, Presa Universitară Catolică, dar mai ales lucrările numeroase și fecunde ale Secretariatului internațional al Presei Catolice din Paris).

La ora 13, a avut loc audiența comună la Sfântul Părinte în sala ducală a Vaticanului.

La cuvintele omagiale ale publiciștilor tălmăcite prin contele Dalla Torre, Papa a răspuns printr-o frumoasă alocuțiune, idelle esențiale ale căreia le va aduce numărul viitor al „Unirii”.

La sfârșit, papa a binecuvântat pe toți cei de față, familiile lor, întreprinderile lor și toată acțiunea lor menită a servi binelui cre-

ștințății. Ca semn al afecțiunii sale părintești, pontiful a lăsat să se distribuie tuturor pelerinilor presei o medalie miraculoasă, cheazăie a tuturor harurilor cerești. După această binecuvântare, sfântul părinte a fost viu ovaționat, ca și la intrarea sa în sală.

După această memorabilă audiență, o parte importantă din pelerinii au plecat la Assisi, pentru a se închina la mormântul Sfântului Francisc și a sfintei Clara, apoi la Firenze, această strălucită metropolă a literelor și artelor italiene.

Din lipsă de spațiu, trebuie să renunțăm deocamdată la descrierea, oricât de sumară a acestor excursiuni.

Ion Căparu

Sf. Părinte în arhiepiscopia Laterană. Actualul urmaș al sf. Petru e Papa surprizelor. Nu trece bine una, până pune lumea în fața alteia.

Așa e acum cu ieșirea sa din Vatican și dusul la arhiepiscopia Laterană, în ziua de Ispas. De 63 de ani, Papă nu și-a mai pus piciorul ca să facă slujbă și să împartă binecuvântare Urbi et Orbi din această biserică, deși e catedrala episcopului Romei, deci a Papei însuși. Cauza o știm: jefuirea dela 1870, de când Pontificii Romani s'au considerat prizonieri și n'au mai părăsit, dela alegere și până la închiderea ochilor, zidurile Vaticanului. Ultimul care a făcut acest lucru a fost Piu IX, în ziua de 26 Iunie a anului de pomină 1870.

De notat că biserica aceasta e clădită de Constantin cel Mare, și a rămas în permanență catedrală a Papiilor. A purtat și poartă cu tot dreptul numirea de „Caput et mater omnium ecclesiarum urbis et orbis”. Dela s. Melchirade și S. Silvestru și Iuliu II și până la mutarea titularilor săi din Palatul Lateran pe colina Vaticanului, arhiepiscopia aceasta a fost mărturia din aproape a sbuciumărilor și realizărilor unuia S. Gregoriu Marele, Leo III, S. Gregoriu VII, S. Pascal II, Alexandru III, Inocențiu II, Onoriu III, Gregoriu IX, și ceilalți precursori și urmași. Dar și în numeroasele ei clipe de sfântă înflorare puține se aseamănă în intensitate și splendoare cu clipele din 25 Maiu c. când, Vi-

carul lui Hristos sfârșind cu slujba din lăuntrul ei, a ieșit afară să dea binecuvântare zecilor de mii ce țixiau tot locul gol, ce numai putea fi ocupat pe stradă, pe balcoane și la ferestri, în vreme ce zeci de avioane făceau virajuri omagiale deasupra catedralei. — Nu-l graiu pe lume să poată exprima simțemintele mulțimilor ce au izbucnit într'un entuziasm delirant ce nu mai voia să conteniască.

Știri mărunte

Congresul Agrului eparhiei de Nord. Se va ține în zilele de 1—2 Iulie c. în Seini. Inceputul Sâmbătă seara, când va fi și primirea Exc. Sale Dr. ALEXANDRU RUSU, episcopul Maramureșului. **Duminecă:** Liturghie arhierască, recepții, adunarea propriu zisă, masă și concert religios. **Participanții să se anunțe până la 23 Iunie c. dlui Gh. Vlad, notar public în Seini.** — Se prevede ce va fi acest congres: o grandioasă manifestare de credință.

Misiuni populare. Cu participare de popor mult și cu roade duhovnicești îmbelșugate, s'au ținut mai în urmă o serie de alte misiuni populare ca cele notificate deja în coloanele noastre. Așa: la *Șimleul Silvaniei* (în 20—25 Maiu c.), unde misionar a fost pâr. franciscan *Dominic Neculdeș*. Numărul mărturisirilor și cuminecărilor: binișor peste o mie. De praznic similar au avut parte și bunii credincioși ai pâr. arhidiacon *Ilieș* din *Șomcuta Mare* unde, în zilele de 24—28 Maiu, s'a ostenit cu vestirea cuvântului *P. Atanastie Maxim*, egumenul basilianilor dela Bixad. Tot Preacuvioșia Sa a ținut sfintele misiuni dela *Cuceul* pâr. arhidiacon *P. Pop*, în zilele de 3—7 Iunie c. Mărturisiri și cuminecări foarte numeroase în ambele locuri. *P. Leon I. Manu*, tot dela Bixad, și tot atunci, a dus mângâierea cuvântului dumnezeesc la *Firiza*, unde așiderea s'a împărțit lume multă cu sfintele taine. La fel de binevenite și binefolosite prilejuri de primenire sufletească s'au dat și credincioșilor din *Preluca Veche* și *Cărășeni*, în parohia dintăiu vestitor al cuvântului fiind pâr. *Petru German* dela Baia mare, iar într'a doua pâr. *Patriciu Trușășiu*, tot dela Baia mare. — Toate aceste parohii, afară de Șimleu, aparțin eparhiei de Nord.

Sf. Părinte consacră cinci episcopi indigeni. Și anume trei chinezi: Iosif Fan, Mateiu Ly și Iosif Ts-Oei; un anamit: Ion B. Tong, și pe pâr. Attipetty din India. Actul sfânt a avut loc Duminecă, în 11 Iunie c., în basilica Vaticanului, în prezența unui public imens. Notăm, pentru orientare, că India are deja 2000 preoți indigeni, China 1400, iar Indochina 1100. Cu urcarea nouilor arhierii în scaunul episcopal, 20% ale catolicilor asiatici se află sub jurisdicție de vlădici din partea locului, 60% avându-și părinții sufletești de pe trepte ierarhice mai umile în fii de-ai neamului propriu.

Pentru cartea bună. La Zagreb există o casă de editură „Sf. Ieronim”, care scoate, de 65 de ani, cărți, reviste și tot felul de tipărituri serise în spirit creștinesc. Cu prilejul adunării generale din acest an s'a constatat că această casă de editură a scos 406 diferite opere, în opt milioane de exemplare. Pe lângă toată criza ce bântuie a desfăcut și anul trecut în popor 250.000 de tipărituri de-ale sale. Ultimul bilanț l-a încheiat cu 200.000 dinari venite. Numărul membrilor actualminte atinge cifra de 72.000. — Pâr. Rozici trece, cu cele mai îndreptățite nădejdi de bine, la prezidenția acestei societăți conduse, cu rară destoinicie, vreme de 25 de ani, de pâr. L. Knezici.

Locale. Dumineca viitoare, a treia după Rusalii, va predica în catedrală pâr. *Dr. Septimiu Todoran*, prof. de religie.

— Absolvenții din acest an ai *cl. VII liceale* din loc. 57 la număr, cu sfârșitul cursurilor, s'au prezentat la pâr. mitropolit Vasile spre

lojei „Jugoslavia”, Damian I. Brancovici, într'o cuvântare publică a ținut să accentueze că între sokolism și francmasonerie sunt foarte importante puncte de atingere, cari le sunt comune. Intre altele, sigur, acestea mai ales: ura împotriva bisericii catolice și a jezuiților. În acest punct: oficialitatea jugoslavă, sokolii, francmasonii și biserica ortodoxă sunt de perfect acord și lucrează mână în mână. Patriarhul Varnava nu se sfiește să susțină, într'o epistolă pascală, că biserica Romei a pierdut sensul creștinismului și spiritul lui Hristos, iar un anumit Naldanovici, persona grata la patriarhia din Belgrad, scrie în Buletinul Bisericii Ortodoxe (pag. 1054 sq. din 1931), cu bun simț sârbesc: Biserica romană este „omul satanic, semnul lui Cain, duhul lui Lucifer, al lui Antihrist, biserica rătăcită, fiul pierzării... Cel mai inteligent făt al catolicismului e ateismul... Biserica apuseană e... idealul urei organizate...” Așa un alt biserican sârb Hranislav Tomici; așa sokolii; așa frații cu trei puncte; așa oficialitatea de stat, carea isbește unde numai poate în catolici: la instrucție, în administrație, cu reforma agrară, cu bugetul. (O seamă de amănunte în revista: *La Vie Intellectuelle*, Tom. XX, nr. 3 din acest an).

Intr'aceia catolicilor li-e făcută cu nepuțință apărarea. Censura are de grijă ca în ziare să nu poată apărea nimic ce ar pune lucrurile în adevărata lor lumină. Bârfeli grosolane și enormități nerumegate sunt trecute ca ultimul

cuvânt al înțelepciunii până și în manualele de școală, cu gând de a compromite biserica Romei și de a răni și slăbi conștiința catolică până și în pruncii de școală. Se poate ceti în aceste manuale că papalitatea e invenția sf. Leon; că din capul călugărilor din Cluny a ieșit ideea că preoții trebuie s'asculte de Papa cum ascultă călugării de starej; că Martin V a socotit de legitimă existența bisericilor naționale; că Cristofor Columb a descoperit America pentru că credea mai mult minții decât dogmelor bisericii sale; că piedecă de totdeauna în calea unității naționale a fost, este și va fi biserica Romei etc. Se uită (?) însă consecvent ce a făcut pentru ideea slavă și pentru ajungerea la Jugoslavia un canonic Vodnici, un Msgr. Slomsek, Strossmayer, Andrijić, Mesko, Sturm, Anici și Mgr. Manići, care moare în exil.

Acesta-i adevărul: ierarhii catolici își văd crezul și credincioșii încolțiți pe toată linia. Au încercat ei cu buna; cu tratativele diplomatice. Au închis ochii, nu odată, așteptând desmetecirea barem a celor cu răspundere în fața țării și a lumii. Dela d'alde Jivković și alții ca el au văzut însă că pe calea bunei înțelegeri nu se ajunge la nimic. Și atunci au apucat calea cuvântului energic, gata să înfrunte orice și să rabde orice. Cel câțiva preoți întemnițați din eparhia de Banjaluka, și episcopul Budanovici de Bacica nu sunt nici primii nici ultimii cari îndură atrocitățile unei uri păgâne, care la urmă o să se înfrângă nepuțincoasă, ori câte jertfe va face.

a exprima cuvenite omagii marelui ocrotitor și sprijinitor al școlilor și a școlarilor Blajului. Cuvântului spus în numele tuturor de elevul G. Lechințanu i-a dat răspuns înaltul ierarh, gândindu-le de suflet să respecte, câte zile au, pe Dumnezeu, să munciască fără preget pentru ei și pentru alții, și să fie mulțumiți cu ce vor putea câștiga pe cale cinstită.

— Altă serie de absolvenți ai liceului nostru — cei de acum patruzeci de ani, — și-au dat întâlnire colegială în ziua de 10 Iunie c. După slujba dumnezească cei nouă vechi colegi întruniți la o frățească strângere de mână și pentru reimprespetarea amintirilor de demult au făcut o vizită păr. Mitropolit și păr. vicar general Iosif Hossu, singurul lor profesor care mai trăiește în cetatea noastră de școale.

— Elevii liceului »St. Vasile« au aranjat o drăguță expoziție de desene, în sala de desen a liceului. Vizitatorii expoziției, deschisă publicului din 8-18 Iunie c., s'au depărtat foarte mulțumiți de reușita desenelor expuse.

Ajutor frățesc. Catolicismul german numără o mulțime de nuclee parohiale, reduse ca număr și sărace, în marea de protestanți din Prusia și din celelalte părți ale Reichului cu populație în majoritate covârșitoare eterodoxă, — în diasporă. Evident că preoții cari fac apostolie în asemenea puncte primejdite, au lipsă de ajutor din afară. Ajutor care nici nu le lipsește. Cei dintâi cari fac tot ce pot pentru ei sunt chiar frații lor întru Domnul: preoții, cari știu să jertfească și din puținul lor pentru susținerea altora în și mai mari nevoi ca ei. Din darea de seamă a numitei Asociații se vede că acest ajutor se ridică, pentru anul de mizerie 1932, la 670.350 mărci germane, sumă din care s'au împărțit 448 preoți din diasporă.

S'a descoperit Academia lui Platon. După cum anunță agenția »Rador«, s'a făcut o comunicare Academiei din Atena, că recentele săpături arheologice întreprinse în apropierea capitalei grecești au dat la iveală antică Academia a filozofului Platon. Descoperirea unui portic și inscripțiile dovedesc că s'a dat de fapt peste străvechea Academie, despre care pomenește cu atâta respect istoria filozofiei.

† Laura Radic născ. Coman, văduvă de protopop, a încetat din viață la Petroșeni, în 12 Iunie c., într'al 77-lea an al vieții. — Facă-i Domnul parte cu dreptii!

AVIZ! Absolvenții din anul 1883 ai liceului de băieți din Blaj, sunt rugați a-și comunica adresa exactă subsemnatului, în vederea organizării întâlnirii de 50 ani dela examenul de bacalaureat. *Gavril Pipos*, controlor financiar pensionat, Huedin, jud. Cluj.

Cețiți și răspândiți: „UNIREA“

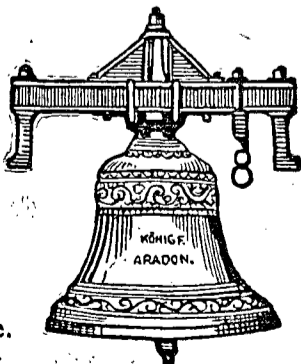
FRIDERIC HÖNIG

ARAD, STRADA BARIȚIU 10-21

Cea mai veche și mai mare turnătorie de clopote din România.

La comandă fabrică clopote de orice mărime, din cel mai curat bronz pentru clopote pe lângă garanță mare și cu prefixarea precisă a tonurilor. Invenție proprie licențiată.

Rechizite și scune de fer pentru clopote. Motoare electrice pentru clopotit. — Telefon 376.



Fondată
la anul 1840

MITROPOLIA GRECO-CATOLICĂ BLAJ

Nr. 3063-1933.

TABLOUL

Catedrelor vacante dela școalele secundare gr.-cat. române din BLAJ

Tipul școlii	Școala	Nrul de ordine al catedrei	Catedra	Observări
E.	Liceul gr.-cat. român de băieți	2 4 6 7 10 16 19 20 23 24 26	Religia gr.-cat. Română-Latină Română Latină-Elină Franceză Filosofie-Drept Șt. Fizico-Chimice-Matematici Șt. Fizico-Chimice-Matematici Muzică Desemn-Caligrafie Educație fizică	
C.	Liceul gr.-cat. român de fete	2 4 10 11 13 14 15	Română-Latină Latină-Elină Șt. Fizico-Chimice Șt. naturale Desemn-Caligrafie Educația fizică Gospodărie	
C.	Școala Normală gr.-cat. de învățători	1 2 4 7 9 10 13 17 18	Religia gr.-cat. Română-Latină Franceză Geografie Științele Fizico-Chimice Științele naturale Educația fizică Științele Agricole Violină	
C.	Școala Normală gr.-cat. de învățătoare	1 3 4 7 8 12 15 16	Religia gr.-cat. Română-Datoriile învățătorilor Franceză Geografia Matematici Muzică Țesut și lucru de mână Gospodărie	Se compl. cu Istoria Se compl. cu Șt. Naturale Se compl. cu fiz.-chim. Se compl. cu violina
C.	Școala comercială superioară gr.-cat. de băieți	1 2 3 4 5 7 8 9	Limba franceză și corespondența comercială L. germană și corespondența comercială L. italiană și corespondența comercială Studiul comerț. și contab. și coresp. română Birou comercial și corespondența română Geografia economică Mărfuri, Științele naturale și chimie Științele juridico-economice	Complectată cu 3 ore caligrafie și 1 oră dirigenție Compl. cu ore de religie > cu 1 oră dirigenție > > > Compl. cu 2 ore calig. 1 oră desen și 4 ore la școala de menaj Compl. cu 2 ore desen
C.	Școala comercială superioară gr.-cat. de fete	1 2 3 4 5 6 8 9	L. franceză și corespondența comercială L. germană și corespondența comercială L. italiană și corespondența comercială Științele Comerciale (catedra de teorie) Științele Comerc. (catedra de aplicațiuni practice) Aritmetica comercială Științele Naturale, fizico-chimice și mărfuri Științele juridico-economice	
	Școala gr.-cat. de Arte și Meserii »St. Iosif«		1 post de profesor pt. partea științifică 1 post de profesor pt. partea literară 1 post de maestru tâmplar 1 post de maestru lăcătuș	Salar de bază 1600 Lei Salar de bază 1600 Lei Salar de bază 1000 Lei Salar de bază 1000 Lei

În conformitate cu dispozițiunile art. 12 din legea specială decretată cu No. 2799 din 5 August 1929, asupra raporturilor dintre școalele secundare confesionale române din Brașov, Blaj, Brad și Ministerul Instrucțiunii, se publică catedrele vacante din învățământul secundar de orice categorie, atât al băieților, cât și al fetelor dela școalele confesionale greco-catolice din Blaj.

Cei cari doresc să fie numiți profesori sau măștri cu titlul provizoriu la vreuna din catedrele vacante dela aceste școale sunt înștiințați că pe lângă condițiunile prevăzute de art. 36 din legea asupra învățământului secundar, trebuie să îndeplinească și următoarele condițiuni prevăzute de art. 10 din menționata lege specială.

La Blaj, să fie de religie unită (greco-catolică). Profesorii bărbați, cu excepția măștrilor, trebuie să fie și absolvenți ai unei școale superioare de teologie sau cel puțin studenți în teologie.

Cererile însoțite de acte doveditoare a îndeplinirii condițiunilor de numire în învățământul secundar se vor adresa până la 30 Iunie a. c., cel mai târziu, Preaveneratului Consistor gr.-cat. Blaj, care va proceda la numirea cu titlul provizoriu între 1-15 Iulie a. c., pe ziua de 1 Septembrie 1933, potrivit dispozițiunilor prevăzute de art. 12 din legea specială și convențiile speciale amintite mai sus.

Blaj, din ședința consistorială ținută la 10 Iunie 1933.

VASILE SUCIU
Arhiepiscop și Mitropolit.